

Aile Terapisi Yeterliklerinde Uzmanlaşma

Kuramlara ve
Klinik Vaka
Belgelendirmelerine
Uygun Bir Yaklaşım

2. Baskıdan Çeviri

Diane Gehart

Çeviri Editörleri:
Doç. Dr. Tahsin İlhan
Doç. Dr. Hüdayar Cihan

Diane Gehart

Çeviri Editörleri: Doç. Dr. Tahsin İlhan - Doç. Dr. Hüdayar Cihan

AİLE TERAPİSİ YETERLİKLERİNDE UZMANLAŞMA

ISBN 978-605-318-570-3
DOI 10.14527/9786053185703

Kitabın orijinal adı: Mastering Competencies in Family Therapy
Baskı sayısı: 2. Baskı
ISBN: 978-1-285-17525-6
Yayınevi: Brooks/Cole - Cengage Learning

Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

© 2017, PEGEM AKADEMİ

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. Ltd. Şti. ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik, kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayınevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

Pegem Akademi Yayıncılık, 1998 yılından bugüne uluslararası düzeyde düzenli faaliyet yürüten **uluslararası akademik bir yayınevidir**. Yayımladığı kitaplar; Yükseköğretim Kurulunca tanınan yükseköğretim kurumlarının kataloglarında yer almaktadır. Dünyadaki en büyük çevrimiçi kamu erişim kataloğu olan **WorldCat** ve ayrıca Türkiye’de kurulan **Turcademy.com** ve **Pegemindex.net** tarafından yayınları taranmaktadır, indekslenmektedir. Aynı alanda farklı yazarlara ait 1000’in üzerinde yayını bulunmaktadır. Pegem Akademi Yayınları ile ilgili detaylı bilgilere <http://pegem.net> adresinden ulaşılabilmektedir.

I. Baskı: Ekim 2017, Ankara

Yayın-Proje: Özlem Sağlam
Dizgi-Grafik Tasarım: Ayşe Nur Yıldırım
Kapak Tasarımı: Pegem Akademi

Baskı: Sonçağ Yayıncılık Matbaacılık Reklam San Tic. Ltd. Şti.
İstanbul Cad. İstanbul Çarşısı 48/48 İskitler - Ankara
(0312 341 36 67)

Yayıncı Sertifika No: 14749
Matbaa Sertifika No: 25931

İletişim

Karanfil 2 Sokak No: 45 Kızılay/ANKARA
Yayınevi: 0312 430 67 50 - 430 67 51
Yayınevi Belgeç: 0312 435 44 60
Dağıtım: 0312 434 54 24 - 434 54 08
Dağıtım Belgeç: 0312 431 37 38
Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60
İnternet: www.pegem.net
E-ileti: pegem@pegem.net

İthaf

Geçtiğimiz birkaç yılda, aile terapisi alanındaki katkılarıyla dayanak noktamızı oluşturan birçok kişiyi kaybettik. Bu kitap, gelecek nesillere yol haritası sunan kişilere adanmıştır. Onlara çok şey borçluyuz.

Gianfranco Cecchin

Gülüşü, alçakgönüllüğü ve kabulüyle bana örnek oldu.

Tom Andersen

Varlığıyla melek gibi: Şimdiye kadar tanıştığım en "nazik" adam

Paul Watzlawick

Cesaret verici ve nazik sözlerini asla unutamayacağım.

Steve de Shazer

Canlılığıyla beni büyüledi.

Insoo Kim Berg

Enerjisi ve coşkusuyla bana ilham verdi.

Michael White

Fikirleriyle bana yeni bakış açıları kazandırdı.

Jay Haley

Paradoksun mantığını öğretti.

Ivan Boszormenyi-Nagy

Gerçekte neyin üzerinde odaklanmam gerektiğini hatırlattı.

Kısa İçindekiler

İthaf	iii
Sunuş	xix
Teşekkür	xxiii
Dr. Ronald J. Chenail'ın Önsözü	xxv
Yazar Hakkında	xxix
Yazarın Önsözü: "Evet" Demek ve Aşık Olmak Üzerine	xxxı
Çeviri Editörlerinden	xxxiii
KISIM I	
Aile Terapisinde Yeterlik ve Kuram	1
1 Aile Terapisinde Yeterlik ve Kuram	3
2 Aile Terapileri Kuramlarının Araştırma ve Etik Temelleri	17
3 Aile Terapisi Kuramlarının Felsefi Temelleri	37
KISIM II	
Aile Terapisi Kuramları	59
4 Sistemik ve Stratejik Terapiler	61
5 Yapısal Aile Terapisi	125
6 Yaşantısal Aile Terapileri	165
7 Kuşaklar Arası ve Psikanalitik Aile Terapileri	229
8 Bilişsel Davranışçı ve Farkındalık Temelli Çift ve Aile Terapileri	275
9 Çözüm Temelli Terapiler	331
10 İşbirlikçi ve Öyküsel Terapiler	379
11 Aile ve Çift Terapilerinde Kanıta-Dayalı Tedaviler	447
12 Çift ve Aileler İçin Kanıta-Dayalı Grup Tedavileri	503

KISIM III	Klinik Vaka Belgeleri	515
13	Vaka Formülasyonu	517
14	Klinik Değerlendirme	551
15	Tedaviyi Planlama	581
16	Terapide İlerlemenin Değerlendirilmesi	595
17	Belgelendirme: Süreç Notları	605
	EK A: Evlilik ve Aile Terapisi Temel Yeterlikler	613
	EK B: CACREP Yeterlik Temelli Standartlar	623
	Son Söz Kapanış Düşünceleri: Buradan Nereye Gidilir?	627
	İndeks	631

Ayrıntılı İçindekiler

İthaf	iii
Sunuş	xix
Teşekkür	xxiii
Dr. Ronald J. Chenail'ın Önsözü	xxv
Yazar Hakkında	xxix
Yazarın Önsözü: "Evet" Demek ve Aşık Olmak Üzerine	xxxı
Çeviri Editörlerinden	xxxiii

KISIM I	Aile Terapisinde Yeterlik ve Kuram	1
1	Aile Terapisinde Yeterlik ve Kuram	3
	Yeterli Bir Terapinin Sırrı	3
	Başarılı Bir Terapötik Yolculuk Planlama	4
	<i>Acemi Bir Terapistten Tecrübeli Bir Terapist Olmaya Doğru</i>	5
	Yeterlik ve Kuram: Kuram Neden Önemli?	5
	<i>Neden Hepimiz Yeterlikten Söz Ediyoruz?</i>	5
	<i>Yeterlik ve Siz (Olmadan)</i>	6
	<i>Yeterliklerle İlgili Ortak Konular</i>	6
	<i>Kültürel Çeşitlilik ve Yeterlik</i>	7
	<i>Araştırma ve Yeterlik</i>	7
	<i>Yasa, Etik ve Yeterlik</i>	8
	<i>Terapistin Kişiliği ve Yeterlik</i>	8
	Bu Kitabı Farklı Kılan Nedir ve Sizin İçin Ne İfade Ediyor?	9
	<i>Konuya Genel Bakış</i>	9
	<i>Bir Kuramın Anatomisi</i>	10
	<i>Ses ve Ton</i>	12
	Bu Metnin Önerilen Kullanımları	12
	<i>Aile Terapisi Kuramlarını Düşünmeye Yönelik Öneriler</i>	12
	<i>Bu Kitabı Kuramları Öğrenmek İçin Kullanmaya Yönelik Öneriler</i>	13
	<i>Bu Kitabı Tedavi Planı Yazmak İçin Kullanmaya Yönelik Öneriler</i>	13
	<i>Stajda ve Klinik Uygulamada Kullanmaya Yönelik Öneriler</i>	14
	<i>Lisans Sınavlarına Çalışmak İçin Öneriler</i>	14
	<i>Yeterlikleri ve Öğrencilerin Öğrendiklerini Ölçmek İçin Öğretim Elemanlarına Öneriler</i>	14
	Öğrenciler İçin Çevrim İçi Kaynaklar	15
	Öğretim Elemanları (Eğitmenler) İçin Çevrim İçi Kaynaklar	15
	Kaynaklar	16
		vii

2	Aile Terapileri Kuramlarının Araştırma ve Etik Temelleri	17
	Konuya Genel Bakış	17
	Araştırmaya ve Kanıtı Dayalı Olma	17
	Mesleği İcranın Asgari Standardı: Kanıtı Dayalı Uygulama	18
	Konunun Özü: Ortak Faktörler Araştırması	19
	<i>Lambert'in Ortak Faktörler Modeli</i>	19
	<i>Wampold'in Ortak Faktörler Modeli</i>	20
	<i>Danışan Faktörleri</i>	21
	<i>Tedavi İlişkisi</i>	21
	<i>Terapötik Model: Kurama Özgü Faktörler</i>	21
	<i>Umut ve Plasebo Etkisi: Beklenti</i>	22
	<i>Çeşitlilik ve Ortak Faktörler</i>	22
	<i>Hâlâ Kurama İhtiyacımız Var mı?</i>	22
	Bana Kanıt Göster: Kanıtı Dayalı Terapiler	22
	<i>Deneysel Olarak Desteklenmiş Tedaviler (DDTler) ve Türevleri</i>	23
	<i>DDTlerin ve MADTlerin Laboratuvar Dışı Uygulamaları</i>	24
	<i>Bakış Açısı İçinde Araştırma</i>	24
	Evlilik ve Aile Terapisinde (EAT) Kanıtı Dayalı Olmanın İncelenmesi	25
	Çift ve Aile Terapisinde Yasal ve Etik Konular	25
	<i>Konuya Genel Bakış: Kurallardan Daha Öte</i>	26
	<i>Büyük Resim: Profesyonel Mesleği İcranın Standartları</i>	26
	<i>Çift ve Aileyle Çalışırken Belirli Yasal ve Etik Endişeler</i>	28
	<i>Çift ve Aile Çalışmalarında Güncel Yasal ve Etik Konular</i>	31
	<i>Teknoloji</i>	32
	<i>Terapistin Değerleri</i>	32
	<i>Sonuç</i>	33
	Araştırma İçin Elektronik Kaynaklar	33
	Kanun ve Etik İçin Çevrim İçi Kaynaklar	34
	Kaynakça	34
3	Aile Terapisi Kuramlarının Felsefi Temelleri	37
	Konuya Genel Bakış	37
	Sistemik Temeller	38
	<i>Onlar Hakkında Söylenenler: İnsanlar ve Hikâyeleri</i>	38
	<i>Sistemik Varsayımlar</i>	39
	Sosyal Yapılandırmacı Temeller	44
	<i>Sistemler Kuramı ve Sosyal Yapılandırmacılık: Benzerlikler ve Farklılıklar</i>	45
	<i>Sosyal Yapılandırmacı ve İlişkili Kuramcılar</i>	45
	<i>Postmodern Varsayımlar</i>	46
	<i>Sosyal Yapılandırmacılık, Postmodernizm ve Çeşitlilik</i>	48
	<i>Postmodern Ruh</i>	48
	Felsefi Toparlama	48
	Kuramı Seçerken “Ooo Piti Piti” Yapmak ve Diğer Stratejiler	49
	<i>Nasıl Seçilecek? Flört Etmek mi, Evlenmek mi?</i>	49
	<i>Felsefenizi Tanımlamak</i>	49
	<i>Evlendikten Sonra Başkalarıyla Dans Etmek</i>	54
	Çevrim İçi Kaynaklar	55
	Kaynakça	55

KISIM II	Aile Terapisi Kuramları	59
4	Sistemik ve Stratejik Terapiler	61
	Konuya Genel Bakış	61
	ZAE Sistemik Terapi	62
	<i>Kısaca: En Azından Bilmeniz Gerekenler</i>	62
	<i>Öz: Alana Önemli Katkılar</i>	62
	<i>Onlar Hakkında Söylenenler: İnsanlar ve Hikâyeleri</i>	63
	<i>Büyük Resim: Tedaviye Genel Bakış</i>	64
	<i>Bağlantı Kurmak: Terapötik İlişki</i>	65
	<i>Keşif: Vaka Formülasyonu ve Değerlendirme</i>	66
	<i>Değişimi Hedefleme: Amaç Belirleme</i>	69
	<i>Eyleme Geçme: Müdahaleler</i>	71
	<i>Parçaları Bir Araya Getirme: Vaka Formülasyonu ve Tedavi Planı Şablonları</i>	72
	Stratejik Terapi	75
	<i>Kısaca: En Azından Bilmeniz Gerekenler</i>	75
	<i>Öz: Alana Önemli Katkılar</i>	75
	<i>Onlar Hakkında Söylenenler: İnsanlar ve Hikâyeleri</i>	76
	<i>Büyük Resim: Tedaviye Genel Bakış</i>	76
	<i>Bağlantı Kurmak: Terapötik İlişki</i>	79
	<i>Keşif: Vaka Formülasyonu ve Değerlendirme</i>	79
	<i>Değişimi Hedefleme: Amaç Belirleme</i>	81
	<i>Eyleme Geçme: Müdahaleler</i>	81
	<i>Parçaları Bir Araya Getirme: Vaka Formülasyonu ve Tedavi Planı Şablonları</i>	85
	Milan Sistemik Terapi	89
	<i>Kısaca: En Azından Bilmeniz Gerekenler</i>	89
	<i>Öz: Alana Önemli Katkılar</i>	89
	<i>Onlar Hakkında Söylenenler: İnsanlar ve Hikâyeleri</i>	90
	<i>Milan Grubu</i>	90
	<i>Büyük Resim: Tedaviye Genel Bakış</i>	90
	<i>Uzun Dönemli Kısa Terapi</i>	90
	<i>Bağlantı Kurma: Terapötik İlişki</i>	91
	<i>Keşif: Vaka Formülasyonu ve Değerlendirme</i>	93
	<i>Aile Oyunları (Etkileşim Dizileri)</i>	93
	<i>Linguistiğin Zorbalığı</i>	93
	<i>Aile Epistemolojisi ve Epistemolojik Hatalar</i>	93
	<i>Değişimi Hedefleme: Amaç Belirleme</i>	94
	<i>Eyleme Geçme: Müdahaleler</i>	94
	<i>Hipotez Kurma Süreci</i>	94
	<i>Parçaları Bir Araya Getirme: Vaka Formülasyonu ve Tedavi Planı Şablonları</i>	96
	Goblen Dokuma: Farklı Topluluklarla Çalışma	100
	Araştırmaya ve Kanıta Dayalı Olma	102
	Klinik Aydınlatma: Çoklu-Sistemik Terapi	103
	<i>Amaçlar</i>	103
	<i>Vaka Formülasyonu</i>	103
	<i>Müdahalenin İlkeleri</i>	103
	Çevrim İçi Kaynaklar	104
	Kaynakça	104
	Sistemik Vaka Çalışması: Ergenlikte Madde Kullanımı ve Boşanma	107
	Sistemik Kuramlara Dayalı Vaka Formülasyonu	108
	Klinik Değerlendirme	116
	Tedavi Planı	121
	Süreç Notları	123

5	Yapısal Aile Terapisi	125
	Konuya Genel Bakış	125
	<i>Kısaca: En Azından Bilmeniz Gerekenler</i>	125
	<i>Öz: Alana Önemli Katkıları</i>	125
	<i>Onlar Hakkında Söylenenler: İnsanlar ve Hikâyeleri</i>	128
	<i>Büyük Resim: Müdahaleye Genel Bakış</i>	129
	<i>Bağlantı Kurma: Terapötik İlişki</i>	129
	<i>Keşif: Vaka Formülasyonu ve Değerlendirme</i>	131
	<i>Değişimi Hedefleme: Amaç Belirleme</i>	133
	<i>Eyleme Geçme: Müdahaleler</i>	133
	<i>Parçaları Bir Araya Getirme: Vaka Formülasyonu ve Müdahale Planı Şablonları</i>	136
	Goblen Dokuma: Farklı Topluluklarla Çalışma	140
	<i>Kültürel, Etnik ve Sosyoekonomik Çeşitlilik</i>	140
	Araştırmaya ve Kanıta Dayalı Olma	141
	Klinik Aydınlatma: Kısa Süreli Stratejik Aile Terapisi	142
	<i>Amaçlar</i>	142
	<i>Vaka Formülasyonu</i>	142
	<i>Müdahale İlkeleri</i>	143
	Klinik Aydınlatma: Ekosistemik Yapısal Aile Terapisi	143
	<i>Vaka Formülasyonu</i>	143
	<i>Amaçlar</i>	144
	<i>Müdahale İlkeleri</i>	144
	Çevrim İçi Kaynaklar	144
	Kaynakça	144
	Yapısal Vaka Çalışması: Ergen Davranış Sorunları	146
	<i>Sistemik Kuramlara Dayalı Vaka Formülasyonu</i>	147
	<i>Klinik Değerlendirme</i>	155
	<i>Tedavi Planı</i>	160
	<i>Süreç Notları</i>	163
6	Yaşantısal Aile Terapileri	165
	Konuya Genel Bakış	165
	Ortak Varsayımlar ve Uygulamalar	165
	Satir Gelişim Modeli	166
	<i>Kısaca: En Azından Bilmeniz Gerekenler</i>	166
	<i>Öz: Alana Önemli Katkıları</i>	166
	<i>Onlar Hakkında Söylenenler: İnsanlar ve Hikâyeleri</i>	169
	<i>Büyük Resim: Müdahaleye Genel Bakış</i>	169
	<i>Bağlantı Kurma: Terapötik İlişki</i>	170
	<i>Hümanistik ve Sistemik Temeller</i>	170
	<i>Terapötik Duruş: İçtenlik ve Hümanistlik</i>	171
	<i>Bağlantı Kurma</i>	171
	<i>Empati</i>	171
	<i>Umut Aşılama</i>	172
	<i>Güven Oluşturma</i>	172
	<i>Keşif: Vaka Formülasyonu ve Değerlendirme</i>	172
	<i>Değişimi Hedefleme: Amaç Belirleme</i>	175
	<i>Eyleme Geçme: Müdahaleler</i>	176
	<i>Özel Gruplar İçin Müdahaleler</i>	179
	Parçaları Bir Araya Getirme: Vaka Formülasyonu ve Tedavi Planı Şablonları	179
	<i>Kuram Odaklı Vaka Formülasyonu Alanları</i>	179

Sembolik-Yaşantısal Terapi	183
<i>Kısaca: En Azından Bilmeniz Gerekenler</i>	183
<i>Öz: Alana Önemli Katkılar</i>	184
<i>Onlar Hakkında Söylenenler: İnsanlar ve Hikâyeleri</i>	185
<i>Büyük Resim: Müdahaleye Genel Bakış</i>	185
<i>Terapötik İlişki</i>	185
<i>Keşif: Vaka Formülasyonu ve Değerlendirme</i>	186
<i>Duygusal Sürecin Değerlendirilmesi</i>	187
<i>Değişimi Hedefleme: Amaç Belirleme</i>	188
<i>Eyleme Geçme: Müdahaleler</i>	189
Parçaları Bir Araya Getirme: Vaka Formülasyonu ve Tedavi Planı Şablonları	192
<i>Kuram Odaklı Vaka Formülasyon Alanları</i>	192
İçsel Aile Sistemleri Terapisi	196
<i>Kısaca: En Azından Bilmeniz Gerekenler</i>	196
<i>Öz: Alana Önemli Katkılar</i>	196
<i>Onlar Hakkında Söylenenler: İnsanlar ve Hikâyeleri</i>	197
<i>Bağlantıları Kurmak: Terapötik İlişki</i>	197
<i>Keşif: Vaka Formülasyonu ve Değerlendirme</i>	198
<i>Değişimi Hedefleme: Amaç Belirleme</i>	200
<i>Eyleme Geçme: Müdahaleler</i>	201
Parçaları Bir Araya Getirme: Vaka Formülasyonu ve Müdahale Planı Şablonları	203
<i>Kuram Odaklı Vaka Formülasyonu Alanları</i>	203
Farklı Gruplarla Çalışma	207
<i>Kültürel, Etnik ve Cinsiyet Çeşitliliği</i>	207
<i>Cinsel Kimlik Çeşitliliği</i>	207
Araştırmaya ve Kanıtı Dayalı Olma	208
<i>Hümanistik İlkeler Üzerine Yapılan Araştırmalar</i>	208
Çevrim İçi Kaynaklar	208
Kaynakça	209
Yaşantısal Vaka Çalışması: Çocuk Cinsel İstismarı	211
<i>Sistemik Kuramlara Dayalı Vaka Formülasyonu</i>	212
<i>Klinik Değerlendirme</i>	220
<i>Tedavi Planı</i>	225
<i>Süreç Notları</i>	227

7 Kuşaklar Arası ve Psikanalitik Aile Terapileri **229**

Konuya Genel Bakış	229
Bowen Kuşaklar Arası Terapi	229
<i>Kısaca: En Azından Bilmeniz Gerekenler</i>	229
<i>Öz: Alana Önemli Katkılar</i>	230
<i>Onlar Hakkında Söylenenler: İnsanlar ve Hikâyeleri</i>	231
<i>Büyük Resim: Tedaviye Genel Bakış</i>	232
<i>Bağlantı Kurma: Terapötik İlişki</i>	232
<i>Keşif: Vaka Formülasyonu ve Değerlendirme</i>	233
<i>Değişimi Hedefleme: Amaç Belirleme</i>	236
<i>Eyleme Geçme: Müdahaleler</i>	237
<i>Farklı Topluluklar İçin Müdahaleler</i>	238
<i>Parçaları Bir Araya Getirme: Vaka Formülasyonu ve Tedavi Planı Şablonları</i>	239
Psikanalitik Aile Terapileri	243
<i>Kısaca: En Azından Bilmeniz Gerekenler</i>	243
<i>Öz: Alana Önemli Katkılar</i>	243
<i>Onlar Hakkında Söylenenler: İnsanlar ve Hikâyeleri</i>	243
<i>Büyük Resim: Tedaviye Genel Bakış</i>	244
<i>Bağlantı Kurma: Terapötik İlişki</i>	244

<i>Keşif: Vaka Formülasyonu ve Değerlendirme</i>	245
<i>Değişimi Hedefleme: Amaç Belirleme</i>	247
<i>Eyleme Geçme: Müdahaleler</i>	247
<i>Parçaları Bir Araya Getirme: Vaka Formülasyonu ve Tedavi Planı Şablonları</i>	248
Goblen Dokuma: Farklı Topluluklarla Çalışma	252
<i>Cinsiyet Farklılığı: Kadınların Projesi</i>	252
<i>Etnik Köken ve Kültürel Çeşitlilik</i>	253
<i>Cinsiyet Kimliği Çeşitliliği</i>	253
Araştırmaya ve Kanıtı Dayalı Olma	254
Çevrim İçi Kaynaklar	254
Kaynakça	255
Kuşaklar Arası Vaka Çalışması: Panik Olma, Çocukların Yuvadan Ayrılması ve Cinsel Tacize Uğrayan Yetişkin	256
<i>Sistemik Kuramlara Dayalı Vaka Formülasyonu</i>	257
<i>Klinik Değerlendirme</i>	265
<i>Tedavi Planı</i>	270
<i>Süreç Notları</i>	272

8 Bilişsel Davranışçı ve Farkındalık Temelli Çift ve

Aile Terapileri	275
Konuya Genel Bakış	275
Davranışçı ve Bilişsel Davranışçı Aile Terapileri	276
<i>Kısaca: En Azından Bilmeniz Gerekenler</i>	276
<i>Öz: Alana Önemli Katkılar</i>	276
<i>Onlar Hakkında Söylenenler: İnsanlar ve Hikâyeleri</i>	277
<i>Büyük Resim: Müdahaleye Genel Bakış</i>	278
<i>Bağlantı Kurma: Terapötik İlişki</i>	278
<i>Keşif: Vaka Formülasyonu ve Değerlendirme</i>	279
<i>Değişimi Hedefleme: Amaç Belirleme</i>	283
<i>Eyleme Geçme: Müdahaleler</i>	284
<i>Parçaları Bir Araya Getirme: Vaka Formülasyonu ve Tedavi Planı Şablonları</i>	290
<i>Kurama Özgü Vaka Formülasyonu Alanları</i>	290
Farkındalık Temelli Terapiler	294
<i>Kısaca: En Azından Bilmeniz Gerekenler</i>	294
<i>Ruh Sağlığında Farkındalığının Kısa Tarihçesi</i>	295
<i>Farkındalığın Temel İlkeleri</i>	295
<i>Spesifik Farkındalık Yaklaşımları</i>	297
Gottman Yöntemi Çift Terapisi Yaklaşımı	300
<i>Kısaca: En Azından Bilmeniz Gerekenler</i>	300
<i>Evlilik Mitlerini Çürütmek</i>	300
<i>Büyük Resim: Müdahaleye Genel Bir Bakış</i>	301
<i>Bağlantı Kurma: Terapötik İlişki</i>	301
<i>Keşif: Vaka Formülasyonu ve Değerlendirme</i>	301
<i>Eyleme Geçme: Müdahaleler</i>	304
Goblen Dokuma: Farklı Topluluklarla Çalışma	305
<i>Etnik, Irksal ve Kültürel Çeşitlilik</i>	305
<i>Cinsel Kimlik Çeşitliliği</i>	308
Araştırmaya ve Kanıtı Dayalı Olma	309
Çevrim İçi Kaynaklar	310
Kaynakça	310
Bilişsel Davranışçı Vaka Çalışması: DEHB ve Üvey Aile	313
<i>Sistemik Kuramlara Dayalı Vaka Formülasyonu</i>	314
<i>Klinik Değerlendirme</i>	322
<i>Tedavi Planı</i>	327
<i>Süreç Notları</i>	329

9	Çözüm Temelli Terapiler	331
	Konuya Genel Bakış	331
	Çözüm-Temelli Terapiler	332
	<i>Kısaca: En Azından Bilmeniz Gerekenler</i>	332
	<i>Çözüm-Temelli Terapi Hakkında Yaygın Mitler</i>	332
	<i>Öz: Alana Önemli Katkılar</i>	333
	<i>Onlar Hakkında Söylenenler: İnsanlar ve Hikâyeleri</i>	333
	<i>Büyük Resim: Tedaviye Genel Bakış</i>	335
	<i>Bağlantı Kurma: Terapötik İlişki</i>	336
	<i>Keşif: Vaka Formülasyonu ve Değerlendirme</i>	337
	<i>Değişimi Hedefleme: Amaç Belirleme</i>	339
	<i>Eyleme Geçme: Müdahaleler</i>	344
	<i>Spesifik Problemler İçin Müdahaleler</i>	347
	<i>Parçaları Bir Araya Getirme: Vaka Formülasyonu ve Tedavi Planı Şablonları</i>	349
	Çözüm-Yönelimli Ericksoncu Hipnoz	353
	<i>Geleneksel Hipnozdan Farkı</i>	353
	<i>Büyük Resim: Tedaviye Genel Bakış</i>	353
	<i>Eyleme Geçme: Müdahaleler</i>	353
	Göblen Dokuma: Farklı Topluluklarla Çalışma	354
	<i>Etnik, Irksal ve Kültürel Çeşitlilik</i>	354
	<i>Cinsel Kimlik Çeşitliliği</i>	355
	Araştırmaya ve Kanıta Dayalı Olma	356
	Çevrim İçi Kaynaklar	357
	Kaynakça	357
	Çözüm Temelli Terapi Vaka Çalışması: Boşanma	360
	<i>Sistemik Kuramlara Dayalı Vaka Formülasyonu</i>	361
	<i>Klinik Değerlendirme</i>	368
	<i>Tedavi Planı</i>	374
	<i>Süreç Notları</i>	376
10	İşbirlikçi ve Öyküsel Terapiler	379
	Konuya Genel Bakış	379
	İşbirlikçi Terapi ve Yansıtıcı Ekipler	380
	<i>Kısaca: En Azından Bilmeniz Gerekenler</i>	380
	<i>Öz: Alana Önemli Katkılar</i>	381
	<i>Onlar Hakkında Söylenenler: İnsanlar ve Hikâyeleri</i>	381
	<i>Büyük Resim: Tedaviye Genel Bakış</i>	383
	<i>Bağlantı Kurma: Terapötik İlişki</i>	384
	<i>Keşif: Vaka Formülasyonu ve Değerlendirme</i>	386
	<i>Değişimi Hedefleme: Amaç Belirleme</i>	388
	<i>Eyleme Geçme: Müdahaleler ve Değişimin Destekleyicisi Yollar</i>	389
	<i>Yansıtma Ekipleri ve Yansıtma Süreci</i>	392
	<i>Parçaları Bir Araya Getirme: Vaka Formülasyonu ve Tedavi Planı Şablonları</i>	394
	<i>Klinik Aydınlatma: Açık Diyalog, Psikoz İçin Kanıta Dayalı Bir Yaklaşım</i>	398
	<i>Terapi Odasının Dışında</i>	398
	Öyküsel Terapi	399
	<i>Kısaca: En Azından Bilmeniz Gerekenler</i>	399
	<i>Öz: Alana Önemli Katkılar</i>	399
	<i>Onlar Hakkında Söylenenler: İnsanlar ve Hikâyeleri</i>	400
	<i>Büyük Resim: Tedaviye Genel Bakış</i>	401
	<i>Bağlantı Kurma: Terapötik İlişki</i>	401
	<i>Keşif: Vaka Formülasyonu ve Değerlendirme</i>	403

<i>Değişimi Hedefleme: Amaç Belirleme</i>	404
<i>Eyleme Geçme: Müdahaleler</i>	405
<i>Dışsallaştırma Soruları</i>	407
<i>Spesifik Problemlere Müdahaleler</i>	413
<i>Parçaları Bir Araya Getirme: Vaka Formülasyonu ve Tedavi Planı Şablonları</i>	414
Goblen Dokuma: Farklı Topluluklarla Çalışma	418
<i>Yerli Amerikalılar, İlk Milletler ve Aborjinlerle Uygulamalar</i>	419
<i>Hispanik/Latin Amerikalı Gençler</i>	420
<i>Çok Irklı ve Etnik Kökenli Bireyler</i>	420
<i>Cinsel Kimlik Farklılıkları</i>	422
Araştırmaya ve Kanıta Dayalı Olma	424
Çevrim İçi Kaynaklar	425
Kaynakça	426
Postmodern Vaka Çalışması: Kendisine Zarar Verme, Depresyon, Lezbiyen Üvey Aile	430
<i>Sistemik Kuramlara Dayalı Vaka Formülasyonu</i>	431
<i>Klinik Değerlendirme</i>	438
<i>Tedavi Planı</i>	443
<i>Süreç Notları</i>	445

11 Aile ve Çift Terapilerinde Kanıta-Dayalı Tedaviler **447**

Konuya Genel Bakış	447
Kanıta-Dayalı Tedaviler Hakkındaki Mitler	447
Duygu Odaklı Terapi (DOT)	449
<i>Kısaca: En Azından Bilmeniz Gerekenler</i>	449
<i>Öz: Alana Önemli Katkılar</i>	449
<i>Onlar Hakkında Söylenenler: İnsanlar ve Hikâyeleri</i>	451
<i>Büyük Resim: Tedaviye Genel Bir Bakış</i>	451
<i>Bağlantı Kurma: Terapötik İlişki</i>	453
<i>Keşif: Vaka Formülasyonu ve Değerlendirme</i>	454
<i>Değişimi Hedefleme: Amaç Belirleme</i>	457
<i>Eyleme Geçme: Müdahaleler</i>	457
<i>Parçaları Bir Araya Getirme: Vaka Formülasyonu ve Tedavi Planı Şablonu:</i>	460
Farklılıkları Dikkate Alma	464
<i>Etnik, Irksal ve Kültürel Çeşitlilik</i>	464
<i>Cinsel Kimlik Çeşitliliği</i>	465
Kanıta-Dayalı Olma	465
İşlevsel Aile Terapisi (İAT)	466
<i>Kısaca: En Azından Bilmeniz Gerekenler</i>	466
<i>Öz: Alana Önemli Katkılar</i>	466
<i>Onlar Hakkında Söylenenler: İnsanlar ve Yerler</i>	467
<i>Büyük Resim: Tedaviye Genel Bakış</i>	467
<i>Bağlantı Kurma: Terapötik İlişki</i>	468
<i>Keşif: Vaka Formülasyonu ve Değerlendirme</i>	469
<i>Değişimi Hedefleme: Amaç Belirleme</i>	472
<i>Eyleme Geçme: Müdahaleler</i>	472
<i>Düzenleyici Temaları Oluşturma</i>	473
<i>Parçaları Bir Araya Getirme: Vaka Formülasyonu ve Tedavi Planı Şablonları</i>	476
<i>Farklılıkları Dikkate Alma</i>	480
Kanıta-Dayalı Olma	481
Çevrim İçi Kaynaklar	481
Kaynakça	482
DOT Vaka Çalışması: Gey Çiftler Arasında Güven Oluşturma	483

<i>Sistemik Kuramlara Dayalı Vaka Formülasyonu</i>	484
<i>Klinik Değerlendirme</i>	492
<i>Tedavi Planı</i>	498
<i>Süreç Notları</i>	500
12 Çift ve Aileler İçin Kanıta-Dayalı Grup Tedavileri	503
Konuya Genel Bakış	503
Grup Türlerine Kısa Bir Bakış	503
<i>Psikoeğitim Grupları ya da “Sınıflar”</i>	504
<i>Süreç Grupları</i>	504
<i>Birleştirilmiş Gruplar</i>	505
Genel Grup Klavuzu	505
<i>Kişi Sayısı</i>	505
<i>Kapalı Gruplara Karşı Açık Gruplar</i>	505
<i>Grup Seçimi: Sizin Grubunuzda Kim Olacak?</i>	505
<i>Grup Kuralları</i>	506
Kanıta-Dayalı Çift ve Aile Grupları	506
<i>Ciddi Ruhsal Hastalığı Olan Çoklu Aileler İçin Psikoeğitim Grupları</i>	506
<i>Partner İstismarı İçin Gruplar</i>	508
<i>İlişki Güçlendirme Programları</i>	511
<i>Ebeveyn Eğitimi</i>	512
Özet	513
Çevrim İçi Kaynaklar	513
Kaynakça	513
KISIM III Klinik Vaka Belgeleri	515
13 Vaka Formülasyonu	517
1. Adım: Bölgenin Haritasını Çıkarmak	517
<i>Vaka Formülasyonu ve Keşif Sanatı</i>	518
Vaka Formülasyonuna Genel Bakış	518
Danışan ve Diğer Önemli Kişilere İlişkin Bilgiler	519
Getirilen Problem	519
Geçmiş Bilgiler	520
Güçlü Yanlar ve Kültürel Çeşitlilik Kaynakları	521
<i>Kişisel/Bireysel Güçlü Yanlar</i>	522
<i>Manevi Kaynaklar</i>	524
<i>Kültürel Çeşitlilik Kaynakları ve Sınırlılıklar</i>	525
Aile Yapısı	525
<i>Aile Yaşam Döngüsü Evreleri</i>	527
<i>Sınırlar: Yakınlığı ve Uzaklığı Düzenleme</i>	528
<i>Üçgenler ve Koalisyonlar</i>	529
<i>Çocuk ve Ebeveyn Arasındaki Hiyerarşi</i>	530
<i>Tamamlayıcı Örüntüler</i>	530
<i>Satir’in İletifim Kalıpları</i>	530
<i>Gottman’in Boşanma Göstergeleri</i>	532
Problem Etkileşim Örüntüleri:	533
<i>Sistemik Hipotezler</i>	534
<i>Kuşaklar Arası Örüntüler</i>	535
<i>Bağlanma Örüntüleri</i>	536